

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA VOL. VI

South Dakota • Tennessee • Texas • Utah • Vermont
Virginia • Washington • West Virginia
Wisconsin • Wyoming

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. VI

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 20

*South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia,
Washington, West Virginia, Wisconsin, Wyoming. Qonaxa
dawîn a derbasbûna Amerîkayê, û nota ku rêzeyê digire.*

Beşa sifir — destpêka hevpar

*Ev beşa destpêkê di her şeş cildên Women of the United States de
hevpar e. Li vir bi tevahî tê dayîn û hatiye pêçandin, da ku rêze
bêyî dubarekirinê li pey hev bê xwendin.*

BEŞA SIFIR

Li vir cîhan ne erdek e: sînorek e. Qutba Bakur pêşwazî nake, efû
nake, ji xeletiyê re cih nahêle. Spîtî wekî hebûneke mutleq serwer
e, bêdeng û bê bîr. Germahî ne daneyeke hewayê ye: nêçîrvanek e.
Şev bi mehan dom dike, ramanan diperçiqîne, xêzên mirovan
dişêwîne, îradeya wan dadiqurtîne.

Civak kê m in, biçûk in û girtî ne. Inuit, Yupik, gelên Arktîkê li
cihekî dijîn ku kes hilnebijêre lê bimîne. Li vir her kes ji bo jiyana
komê pêwîst e. Heke tu ne bi kêr bî, tu dibî bar. Ê yê ku dibin bar
di bêdengiyê de, di berfê de, di mantiqa jîngehekê de ku tu tawîzê
nade, winda dibin.

Bingehên zanistî cureyekî din ê sermayê lê zêde dikin: ya
hiyerarşîyan. Li vir jin hebûneke kê m e, nenormaliyek e ku divê
xwe biguncîne an jî têk biçe.

Li vê derê têgeha «windabûnê» tune ye. Tenê spîtiya ku her tiştî jê dibe heye.

Jinên Inuit û Yupik

Keça Arktîkê nayê nazdarkirin: tê amadekirin. Zû hîn dibe ku li ber serma, tarî û birçîbûnê ragire. Divê ji eşîrê re bi kêr be, ji ber ku li vir nasname ne şexsî ye. Fonksiyonel e. Barê malbat û civakê li ser milê jinê ye: xwarin, agir, zarok, çerm, xwedîkirin. Kes behsa mafan nake. Kes behsa nazikiyê nake. Depresyon heye, lê navê wê tune. Tundî heye, lê şahidên wê tune ne.

Jina bingehên zanistî

Xwendî, jêhatî, bi disîplînê re hînbûyî. Wekî lêkoler, teknîsyen û doktor tê. Zû dibîne ku Qutba Bakur bawernameyan nas nake. Li vir tenê hişkbûna hişî tê hesibandin. Hiyerarşiyên mêran li ser wê serdest in, û her nîşaneke qelsiyê wekî qelsî tê şîrovekirin. Jîngehek e ku hêz têrê nake: xwegirtineke tund tê xwestin.

Jina rojavayî ya «ji derve»

Di azadiyê de mezin bûye, tê û bawer dike ku dikare sermayê bi dest bixe. Lê ev der wê dişkîne: tenêti, cihên biçûçik, bêdengiyên bêdawî. Bingeh ne civak in, mekanîzma ne. Û jinek, di hundirê mekanîzmayekê de ku mêran sêwirandîye, divê şer bike da ku winda nebe.

Rêwîtiya ber bi qiraxa cîhanê

Cîranê min, Antonio, ku jê re Nino digotin, bi salan behsa North Cape, tava nivê şevê, mehên bê tarî dikir. Xewnek bû ku di bêrika xwe de digirt, wekî tiştêkî ne mumkin. Sibehekê di meha Gulanê de min zengila deriyê wî lêda û min tenê ev got: «Valîza xwe amade bike. Ez ê di saetekê de vegerim. Em ê di 30 rojan de vegerin.» Wî

li min nêrî, matmayî, dilxweş. Jina wî, bi fikar, pirsî ka plana me çi ye. Min bersiv da: «Em li pey xewnekê diçin.»

Em li erebeyê siwar bûn. Jinên me wekî ku em dîn bin li me dinêrîn. Lê ev rêwîti rast bû. Nino jixwe tijî pirs bû. «Em diçin ku derê? Divê ez çiqas pere bi xwe re bînim?» Min jê re got: «Rehet be. Em ê di 54 saetan de bigihîjin wir. Tenê 5.000 km. Em di Range Rovera nû de ne. Ji rêwîtiyê kêfê bike.»

Her 300 km divê ez rawestiyama: ew, diwanzdeh sal ji min mezintir, rîtmî wî ya xwe hebû. Ava min û şilavên min hebûn; qehweya wî û hewcedariyên wî yên laşî hebûn. Û çiqas em pêştir diçûn, ewqas zêdetir behsa jiyana xwe dikir. Tiştên ku ez ê tu carî nizanibûma, heke ew rêya bêdawî nebûya.

Du mêr bi tenê di erebeyekê de her tim behsa jinan dikin. Wî tenê jina xwe nas kiribû. Ez keniyam. Min dilê wî rehet kir: «Em jî wisa ne.»

Wî ji min pirsî ka ez çawa dema 60 saetan ajotinê hişê xwe diparêzim. Min behsa Rûsyayê jê re kir, dema ku di 22 saliya xwe de min 51 saetan ajot da ku jinekê bibînim ku min tu carî nedîtibû. Min jê re got: «Dûrahî ne sînor in, ew bahane ne. Tu carî bahaneyên min tune bûn.»

Gihîştina nav spîtiyê

Em ketin Norwêcê. Hostelek li ser rê. Me yê erebe li wir bihiştî û bi xîzokê berdewam bikira.

Rêber pêçayî bû, nayê têgihîştin. Dema ku berçavkên xwe derxist, min dît ku jin e. Jineke Norwêcî, bédeng, rasterast, cemidî. Nino di navenda xîzokê de, ew li pêş, ez bi 190 cm li paş, di dawiya rêzê de.

Hîn ronahiya rojê hebû. Saeta min dem nîşan dida, lê ji min re nedigot ka şev e an sibeh. Tava nîvê şevê bû. Em gihîştibûn North

Cape.

Nino giriya. Wî ez hembêz kirim. Min bi kenê jê re got: «Hişyar be... dibe ku xelk bifikire em gey in.» Em kenîyan, lê em li qiraxa cîhanê bûn.

Paşê qeşa hat: -52°C .

Ketina nav Arktîka rastîn

Ew me birin konteynereke metal da ku cilên xwe biguherînin. Cilên pir giran, pembûkirî, bi zincîrên tevlihev girtî.

Min pereyê rêberê da. Nino bi çend mêran re di îgloyekê de hat hiştin; ez di yeke din de bi malbatekê re hatim hiştin: mêrekî kal, di navbera 70 û 80 salî de, û sê jin di navbera 30 û 50 salî de.

Cîhaneke girtî bû. Sade. Hov.

Zilam li aliyekî disekinî. Jinan rîtm diparastin. Û tuwalet girekî pênc metre dûrî îgloyê bû: gû berî ku bigihîje erdê dicemidî. Mîza min a yekem bû stêreke zer a Arktîkê. Bakur bû ku silav li min dikir.

Jina navsalî, Magî, hinekî îngilîzî dizanibû. Yê mayî îşaret bûn, çav bûn, dest bûn. Zimanê sermayê.

Dema ku min nizanibû cil çawa bi kar bînim, wê, bêyî ku bifikire, dest da navrana min da ku zincîreke veşartî nîşanî min bide. Ne xerabî hebû, ne şerm: tenê fonksiyon. Mayîn.

Sê roj di îgloyê de

Xwarin anîn. Masiyê dûxanî, masiyê xav, kezeba masiyê cod, zikê balînayê. Û gogên kosemasiyan. Bijartin tune bû. Alternatîf tune bû. Ew bû ya ku xweza dide.

Paşê min vexwar: şilaveke sor. Min hizir kir ku şerab e. Xwîna balînayê ya parzûnkirî, kelandî û şêrînkirî bû. Min vexwar. Hêzek da min ku min berê tu carî hîs nekiribû. Enerjiyeke seretayî. Min hizir kir ku kokaîn e. Na. Bakur bû ku diket laş.

Jinan li min temaşe dikirin. Kal derket nêçîrê. Ez rehet bûm û min xwîn vexwar. Sê roj bê telefon, înternet, kompîter, bê Nino. Tenê ez û ew.

Şev tune bû. Tenê ronahî, agir, qeşa û bêhn.

Sê jin razan. Min li cihekî geriya. Ya herî ciwan milê xwe rakir û îşaret kir ku ez nêzîk bibim. Ew ji kenan teqîyan. Min fêhm nekir. Gotin ku ez «Noela» wan im.

Awayek bû ku bêjin ez hatime qebûl kirin.

Min xwest hinek pere bidim wan da ku spas bikim. Wan red kir. Wan tenê hembêzek dixwest. Û çend gotin bi calabrî da ku xwe nêzîktir hîs bikin.

Li wir min qîmeta diyariyên rastîn fêhm kir: yên ku nayên kirîn û nayên firotin.

Xatirxwestina rêberê

Piştî sê rojan rêber hat. Saetekê bi sê jinan re axivî. Ez li derve bûm. Min fêhm nekir ka çi dibêjin. Ne karê min bû. Zimanê wan bû, cîhana wan bû, qanûna wan bû.

Di konteynerê de, dema ku min cilên xwe derdixistin, rêber ket hundir. Meraqdar. Rasterast. Bakurî. Wê ez bi hêz hembêz kirim. Wê ez maç kirim. Çermê wê wekî şîr spî bû. Çavên wê wekî ezmanê Tebaxê şîn bûn.

Wê ji min xwest ku ez wê bi xwe re bibim. Ji bo ku ji wê cîhanê derkeve, wê her tişt bikira.

Min bi rêz bişirî. Min nikaribû. Ne diviya min bikira.

Min tenê sozek jê re hişt: «Heke tiştêk ji te re lazim be, nameyekê ji min re binivîse. Ez ê alîkariya te bikim.» Wê pere jî red kir. Jineke bedew bû, lê tenê. Tenêtiyek ku ji dûr ve nayê dîtin. Tenêtiyek ku serma efû nake.

Vegera malê

Em çûn ku Nino bînin. Ew pir bi heyecan bû. Nedixwest vegere. Lê randevûya min bi jina wî re hebû.

Wî ji her kesî re behsa sê rojên xwe kir. Ez bêdeng mam. Min tu carî tiştêk bi wî zîlamî re parve nekir. Tenê bi kaxezê re.

Û wisa, dema ku Nino vedigeriya cîhana xwe, ez jixwe di rêya cîhaneke din de bûm. Armanceke din. Hevdîtineke din.

Bi xêr hatî.

Epîlog

Bakur te nabe: te diguherîne. Û tu carî

te bi tevahî venagerîne. Mêr tên Qutba Bakur li ronahiyê, bêdengiyê, wêneyan, xewnan digerin. Jin dimînin da ku bijîn.

Mêr tiştên ku dîtine vedibêjin. Jin li ser tiştên ku jiyane bêdeng dimînin.

Mêr vedigerin. Jin dimînin. Di sermayê de dimînin, di malên berfê de, di bêdengiyên nebihîstî de. Dimînin da ku piştgiya civakên ku wan pîroz nakin bikin. Dimînin da ku zarokan, kalan, xerîban biparêzin. Nexuya dimînin.

Min tenê bîranînek ji wir bir: jineke bedew, pir pir bedew, lê tenê. Ne bi wateyeke romantîk. Bi wateyeke mirovî. Bi wateyeke trajîk.

Raman

Bakur laş nakuje. Hebûnê dikuje. Ê ya ku dimîne spîtî ye: cihek ku jin lê di heman demê de dijîn û winda dibin.

Loma ez dinivîsim. Ji ber ku cihên tund çîroka xwe bi xwe nabêjin. Ê yên ku di nav wan re derbas dibin nikarin luksa bêdengmayînê bidin xwe.

Ne ez. Ne ez. Axa min ez anîm dinyayê, û cîhana mayî min ne wekî mêvan, lê wekî yekî ji malbatê pêşwazî dike.

Ji spîtiya mutleq a Bakur, ez daketim nav tevliheviya mutleq a Dewletên Yekbûyî.

DEWLETÊN YEKBÛYÎ YÊN AMERÎKAYÊ

Erka ne mumkin

Hejdeh salan ji bo şirketeke Amerîkî xebitîn tişteki dide te ku tu şirketeke din a cîhanê nikare bide: çandeke kar, prosedur, mîsyoneke zelal, û pergaleke nirxan ku ne teorî ne—pratîka rojane ne. Ew wan ji te re rave nakin; ew wan ji te re ava dikin. Ê vê yekê bêyî ku destûrê ji te bixwazin dikin.

Ez li nivîsgeha New Yorkê bûm dema ku karek ji min re hat pêşniyarkirin ku min tu carî xeyal nekiribû. Ne terfî. Ne veguheztin. Ceribandinek.

Bernameyeke veşartî, ji bo pejirandina modeleke têkiliyên mirovî di nav Dewletên Yekbûyî de hatibû afirandin. Wan ne rêvebir, ne psîkolog, ne jî perwerdekar hîlbijartibûn. Wan mirovên bi cureyekî taybet ê ezmûna jiyana rastîn hîlbijartibûn. Ê navê min derket—her çend hejdeh sal bû ez di firotanê de bûm. Ew li rolê nedinêrîn: li hiş dinêrîn.

Ceribandin ji bo ravekirinê hêsan bû û ji bo temamkirinê pir zor bû:

di salekê de serdana 50 dewletên Amerîkî bike, bajaran bi xwe hilibijêre û li her yekê herî kêr hefteyekê bimîne.

Du hefteyên dawî dê betlaneyeke mecbûrî bin. Wan ê hemû mesref bidana. Diviyabû ez tenê bijîm, temaşe bikim, fêr bikim û her Duşemê raporekê bişînim. Hesabekî mirovî, hişk, rast.

Min peyman îmze kir. Min malê agahdar kir. Wan tiştê nepirsî. Wan tenê dixwest bizanin ka pêdiviyên mehane gihîştine an na. Ez ê bi salekê li Amerîkayê re rû bi rû bimama. Ew, wekî her car, bi meha pêş re rû bi rû bûn.

Ji bo ewlehiyê, meaşê min rasterast li hesabê min ê bankê yê li Îtalyayê dihat razandin. Awayekî bi rêz bû ku ji min re bêjin: «Tiştê ehmeqane neke. Bi tiştê ku te heye bijî. Em ê bibînin tu bi rastî kî yî.»

Tenê panzdeh sal şûnde min gihîşt raporên xwe yên orîjînal, analîzan û materyalên ku li ser min berhev kiribûn. Ev pirtûk ji wir çêbû. Min destûra weşandinê wergirt, bi şertekî: tu carî navê şirketa ku ew ferman kiribû neyê gotin.

Ne girîng e. Ev çîrok ne li ser logoyan e. Li ser zilamekî ye di welatekî de ku ne mumkin e tu fêr bikî heke tu bi xwe neji.

Ma ez ji xala herî dûr dest pê bikim?

Bijartina mantiqî ew bû ku ji qiraxan dest pê bikim, ne ji navendê. Ji bo du sedemên sade:

1. Ez nû ji ceribandinê derketibûm: zelaliya bilind, baldariya herî zêde.

2. Bi destpêkirina ji tundiyê ez dikarîm rê rast bikim û rêwîtiyê bi paqijî biqedînim.

Ne hewce bû ku ez ji Bostonê an Chicagoyê dest pê bikim. Diviya min ji sînorekî dest pê bikira. Ji cihekî ku tenê li ser kaxezê Amerîka bû.

Min Juneau hilibijart, paytexta Alaskayê. Îzolekirî. Tenê bi keştiyê an balafirê tê gihîştin. Bajarek ku aîdê kesî nîne. Cihê bêkêmasî ji bo destpêkê.

Çavkaniyan baştir bi kar bîne

Berî derketinê, min tiştê ku Amerîkiyek berî her tiştî rêz jê re digire kir: min xwe wekî profesyonelekî organîze kir, ne wekî turîstekî.

Min telefonî sê şirketên firînê yên herî navdar kir, yên ku tora wan a navxweyî ya herî mezin heye. Di kêmtirî saetekê de, min defterokeke pêncî firînen navxweyî bi daxistina 60% kirî.

Sînore demê tune. Sînore rojan tune. Qedexa tune. Tenê şertek: di salekê de bi kar bîne.

Min heman tişt bi zincîreyên otêlan, Uber Taxi û şirketên kirêkirina erebeyan re kir, û paşê bernameyeke rêkûpêk a qonaxan, awayan amade kir, lê ne ya deman.

Ez amade bûm.

Ew serkeftina min a rastîn a yekem bû. Nîşana yekem ew bû ku min dizanibû çawa bilivim. Amerîka xelatê dide yên ku tevdigerin, ne yên ku li bendê dimînin.

Dema ku şirketê muameleyê dît, tiştê ku çandeke Amerîkî her tim dike kir: pêbaweriyê kontrol kir.

Ma ez dikarîm salekê tevgera domdar birêve bibim? Ma ez dikarîm bi bûyerên nediyar, dûrahî û rewşên awarte re mijûl bibim? Ma ez serbixwe bûm?

Ji ber vê yekê, berî derketinê, min hûrguliyêke din a krîtîk rast kir:

Min piştrast kir ku li ser karta min a krediyê sînore krediyê yê mehane herî kêr 100.000 dolar e.

Ne ji bo xerckirinê bû. Ji bo nîşandanê bû ku em dikarîn wan birêve bibin. Amerîkî wisa difikirin: heke serxwebûna te tune be, azadiya te tune ye. Û heke azadiya te tune be, tu nayê nirxandin.

Ji wê kêliyê û pê ve, bername êdî ne erk bû. Mîsyon bû.

Û NIHA EM BI RASTÎ RÊWÎTIYÊ DIKIN

Alaska tenê ji aliyê erdnîgariyê ve beşek ji Dewletên Yekbûyî ye. Cîhaneke din e.

Ew cih e ku jin bê şop winda dibin. Cihê ku gilîyek tu carî nagihîje armanca xwe. Cihê ku bajar tenê giravên şaristanî ne di nav parzemîneke hov de.

Juneau ceribandina min a yekem bû: paytextek bê rêyên ku wê bi welatê mayî ve girê bidin. Perçeyek ji Amerîkayê ku wekî Amerîka hîs nayê kirin.

Li vir min dest pê kir tiştekî fêr bikim: rêwîti dê ne erdnîgarî be. Dê mirovî be.

BLOK 1 (Cild I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – California – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Cild II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Cild III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Cild IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Cild V)

North Carolina – North Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – South Carolina

BLOK 6 (Cild VI)

South Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West Virginia – Wisconsin – Wyoming

SOUTH DAKOTA

South Dakota axeke bayê, cemedê û dûrahiyê ye. Ew yek ji wan cihan e ku xweza fermanîdar e û civak li pey tê, pir caran bi paşdemayînê. Ew dewleteke erd, xwedîkirina dewaran, rezervên Amerîkîyên Xwecih, bajarokên biçûk, civakên girtî, zivistanên ku pir dirêj dom dikin û derfetên ku zû diqedin e.

Li vir jin di navbera van de dijî:

– tecrîda mezin – xizmetên dûr – avhewayê tund – rolên malbatî yên giran – karên kêr – civakên xwecih ên perçiqandî – xizaniya

gundewarî ya veşartî

South Dakota ne xerab e. Ew bê dilovanî berbiçav e. Ê di berbiçaviyê de, jin wek tiştêkî xweber têne hesibandin.

Jina rezerva xwecih a Lakota – 38

salî

Pine Ridge birîneke vekirî ye. Xizaniya tund, bêkarî, dibistanên lawaz, girêdayîbûn û trawmayên dîrokî yên ku qenc nebûne.

Alana, 38 salî, dayika çar zarokan, aîdî Neteweya Oglala Lakota ye. Ew li dibistaneke biçûk dixebite. Roja wê hevsengiyek e di navbera malbat, kar, civak û rewşên awarte yên domdar de.

Gelek xizmet tune ne. Gelek alîkarî nagihîje. Gelek mirov bi êşeke kevn û îroyeke ne aram dijîn.

Nebûna wê dîrokî û siyasî ye:

Dewletê rezerv ava kir da ku nifûsekê tê de bigire, ne da ku piştgiriya wê bike.

Û jina Lakota barekî hildigire ku diviyabû ne yê wê bûya.

Jina cotkar a rojhilat – 52 salî

Li beşa rojhilatê dewletê, çandiniyên mezin hene. Hewaya nepêşbînîkirî, heywan, makîne û hesabên ku tu carî bi tevahî li hev nayên.

Julie li yek ji van çandiniyan dijî û dixebite. Ew «alîkariya» mêrê xwe nake: ew nîvê karî dike, heke ne zêdetir.

– Heywanan birêve dibe – Traktorên dajo – Hesaban digire – Ji bo malbatên berfireh xwarinê çêdike – Bi rewşên awarte yên

avhewayê re mijûl dibe – Li hember zivistanên cemidî radiweste –
Hezar tiştên ku tu carî di bîlançoyan de xuya nakin dike

Nebûna wê çandî ye:

karê wê girîng e lê wek «karê malê» tê binavkirin. Karê malê, qûna min: ew karê çandiniyê ye, dijwar û domdar.

Jina bajarokê biçûk – 44 salî

Li bajarên navîn ên Midwestê, jiyan aram xuya dike, lê ew aramiyeke ku mirov dixwe ye.

Karen li Rapid City dijî. Ew wek kasiyer li supermarketeke mezin dixebite. Meaşê herî kêr, demjimêrên guherbar «ji ber pêwîstiyên karsaziyê», lêçûnên ku zêde dibin, alternatîfên kêr.

Jiyana wê ji van pêk tê:

– karê dubare – dûrahiyên dirêj ên ku divê bîn derbaskirin – ne çalakîyên çandî – hevaltiyên kêr ji ber ku mirov li vir bi tenê dijîn – hesteke domdar a asêmayînê

Nebûna wê erdnîgarî û hestiyarî ye:

kêmasiya tiştên ku bîn kirin tune, her tiştê din kêr e.

Jina ku hat da ji nû ve dest pê bike – 31 salî

Gelek jin tên South Dakotayê li cihekî erzan digerin da ku ji nû ve dest pê bikin. Kirêyên kêr, kolanên aram, xeyaleke aştiyê.

Emma yek ji wan e. Ew ji Perava Rojava tê, ku jiyan lê pir biha bû. Wê fikirî ku ew ê li vir ji nû ve dest pê bike.

Paşê wê rastî kifş kir: – ne civak – ne piştgirî – karê kêr – tenêtiya mezin – zivistana ku diwestîne – dûrahî ji her tiştî.

Nebûna wê ya têkiliyê ye:

wê cih dît, lê jiyan nedît.

Epîlog – South Dakota

South Dakota axeke berxwedanê ye. Û jin yên pêşîn in ku berxwe didin û yên dawîn in ku têne naskirin.

Li rezervên xwecih, li çandiniyan, li bajarokên biçûk, jiyan wê hevsengiyek e bê tora ewlehiyê: gaveke şaş dikare her tiştî jê bistîne.

Ew dewletek e ku roleke mezin dide jinan û paşê wan bi tenê dihêle ku pê re rû bi rû bibin.

Raman – South Dakota

Nebûna jinan li vir ji pevçûneke civakî ya rasterast dernakeve. Ji berhevoka sê faktoran derdikeve:

– herêmeke bêdawî û tecrûdker – dîrokeke giran û neçareserkirî – rolên hişk û xweber hesibandî

Jin nedîtî ne ji ber ku têkoşînên wan wek «asayî» têne dîtin. Û pîrsgirêk ev e.

Ev beş xalekê zelal dike: South Dakota ne cihek e ku jin lê naxebitin. Ew cihek e ku jin ji her kesî zêdetir dixebitin û herî kêmtêne naskirin.

TENNESSEE

Tennessee dewleta muzîkê, tozê, çiyayan, Bible Beltê, zeviyan, bajarên ku ji bo nûjenbûnê têdikoşin, û hundurekî ku tu carî naxwaze biguhere ye. Ew cihek e ku jin di navbera du hêzên dijber

de asê mane: pala nûjeniyê (Nashville, Memphis) û dîwarê kevneşopiyê (her tiştê din).

Bajar mezin dibin. Derdorên bajaran rawestayî dimînin. Ol dikeve siyasetê, û siyaset dikeve jiyana taybet. Ê jin xwe di nav qaîdeyên kevn, meaşên kêr, xizmetên kêr û civakên ku pir zêde dixwazin bêyî ku tiştek di berdêlê de bidin de asê dibînin.

Welatekî xweş e ji bo serdanê, lê ji bo jiyane tevlihev e.

Jina Nashvilleyê – 29 salî

Nashville paytexta muzîka country ye, lê herwiha paytexta xeyalan e. Bi hezaran ciwan tên da ku «mezin bibin», û di karên bi meaşê kêr, jiyaneke şevê ya dijwar û nobetên bêdawî de diqedin.

Jessica wek garson li bareke ku her şev hunermendên nû lê derdikevin dixebite. Ew nobetên ku ji nîvê şevê derbas dibin dixebite, dûxanê dikişîne, li xerîdarên ku pir diaxivin dibîşire û westiyayî diçe malê.

Bajar behsa muzîkê dike. Ew behsa kirê dike.

Nebûna wê aborî û çandî ye:

ew beşek ji pergala ku xewnê xwedî dike ye, lê gihîştina wê bi xewnê tune ye.

Jina Afrîkî-Amerîkî ya Memphisê – 43

salî

Memphis bajarekî bi ruhekî mezin e: blues, soul, dîroka reşan. Lê ew herwiha yek ji bajarên herî xizan û herî newekhev ên Amerîkayê ye.

Aisha li dibistaneke seretayî li taxeke dijwar dixebite. Gelek malbat li ser qiraxê dijîn, û gelek zarok bi birînên ku perwerde bi tenê nikare qenc bike tên.

Ew her tiştî digire: – pirsgirêkên polê – malbatên tunebûyî – kêmasiya peran – taxa tevlihev – berpirsiyariya tevahî.

Nebûna wê civakî û nijadî ye:

ew di navenda civakê de ye, lê Dewlet wê tenê wek parçeyek ji makîneya dibistanê dihesibîne.

Jina gundewar – 50 salî

Li derveyî Nashville û Memphisê Tennesseeyeke hişktir heye: gundên xizan, xaniyên belav, dikanên ku vedibin û digirin, karê bedenî, û dêr wek tenê saziyên heyî.

Brenda li bajarokekî biçûk li başûrê Appalachiyê dijî. Ew li wir mezin bûye, du zarokên wê yên mezin hene, û mêrekî wê heye ku car caran dixebite.

Ew li her tiştî dinêre: – mal – dêûbavên pîr – karûbar – lênêrîna malê – nobetên carinan li dikanekê.

Nebûna wê erdnîgarî ye:

ew li derveyî nexşeya derfetan dijî. Alternatîfên wê tune ne. Marjên wê tune ne.

Jina ku di tenduristiya taybet de asê maye – 37

salî

Tennessee yek ji xerabtirîn pergalên tenduristiyê ji bo kesên bê sîgorte heye. Lêçûnên giran, piştgiriya kêmtir û gelek nexweşxaneyên taybet.

Michelle wek alîkara klînîkê dixebite. Her roj, ew nexweşên ku nikarin heq bidin, mirovên ku dermankirinê paş dixin û dayikên ku pir dereng tên dibîne.

Lê ew jî di nîvê de ye: sîgorteya wê ya herî kêr hêye, meaşê wê ne têr e, deynên wê yên bijîşkî yên kesane hene.

Nebûna wê bijîşkî ye:

ew di lîstikê de dixebite lê nikare heqê dermankirinê bide.

Epîlog – Tennessee

Tennessee dewletek e ku li ser rûyê xwe diguhere, lê ji hundir ve hişk dimîne.

Bajarên mezin rîtmên nû ferz dikin, herêmên gundewarî kevneşopiyên kevn ferz dikin. Di navberê de, jin her tiştî bi hev re digirin:

– malbatên nazik – aboriya ne ewle – perwerdeya lawaz – tenduristiya bi lêçûnên giran – olê dadbar – meaşên ne têr

Ew li her derê hêye, lê ji aliyê kesî ve nayê naskirin.

Raman – Tennessee

Nebûna jinan li vir ji bareke ducar derdikeve: barê dîrokê û barê olê.

Jin di navbera erkên kevn û pîrsgirêkên nûjen de dijîn, bê parastin û bê rêyên revê.

Ew welatek e ku tê de berxwedana jinan wek tiştekî xweber tê hesibandin, mîna ku xwezayî, neçar, eşkere be. Ne wisa ye.

Ev beş tiştê ku gelek kes jê direvin ku bêjin zelal dike: hêza jinê ne bahane ye ji bo ku tiştê ku heqê wê ye nedin wê.

TEXAS

Texas di her warî de mezin e: herêm, pere, ol, serbilindî, nakokî. Ew yek ji dewletên herî dewlemend e û di heman demê de yek ji yên herî newekhev. Hêzeke aborî bi zihniyeteke siyasî ya ku li paş dinêre. Cihêk ku divê jin tê de di nav van de bijîn:

– qanûnên giran – rolên malbatî yên hişk – bajarên ku nayên birêvebirin – derdorên bêdawî – xizaniya gundewarî ya veşartî – civakên koçber ên girîng lê paşguhkirî – lêçûnên ku zêde dibin – parastinên kêr

Texas te matmayî dihêle heke tu ji derve lê binêrî. Te matmayî nahêle heke tu wê ji hundir ve bijî.

Jina latînî ji Houstonê – 33 salî

Houston yek ji bajarên herî cihêreng ên Amerîkayê ye. Lê ew herwiha yek ji yên herî dijwar e ji bo yên li binî. Maribel ji El Salvadorê ye. Ew li navendeke lînêrîna kalan dixebite. Nobet diwestînin, piştgirî kêr e, û trafîk her roj saetan ji jiyana te dixwe.

Houston pir mezin e: dûrahiyên mezin, otobûsên ne pêbawer, hewayaya tund. Li vir gerîn bi xwe karek e.

Maribel pere ji malbata xwe re dişîne, zarokên xwe mezin dike, li ber her tiştî disekine.

Nebûna wê aborî û bajarî ye:

bajar wê bi kar tîne lê naparêze.

Jina spî ya zeviyên neftê – 41 salî

Bajarên neftê tenê bi xuyangî dewlemend in. Li pişt wan nobetên wêranker, qeza, tiryak û malbatên nazik hene.

Amy li Odessayê dijî. Mêrê wê li ser sondajan dixebite, bi hefteyan winda dibe û wêrankirî an aciz vedigere.

Ew her tiştî dike: – zarok – mal – fatûre – rewşên awarte – malbata berfireh – kaos – tengezariya domdar.

Dewlemendiya neftê tu carî nagihîje destên wê.

Nebûna wê pîşesazî ye:

Texas neftê pêroz dike, lê ne yên ku bihayê wê yê mirovî hildigirin.

Jina bê parastina tenduristiyê – 35

salî

Li Texasê qanûnên pir hişk li ser tenduristiya jinan hene. Gihîştin dijwar e, lêçûn bilind in, û xizmet kêmtir in. Ji bo gelek jinan, tenê rê ew e ku bi tiştê heyî debar bikin.

Chelsea, 35 salî, li Lubbockê dijî. Karekî wê yê karmendiyê heye, lê sîgorteya wê herî kêmtir e, û her serdaneke bijîşkî ya cidî dibe deyn.

Êşeke wê ya kronîk heye ku paşguh dike. Testên wê hene ku bi salan e paş dixê. Tîrsa wê ji fatûreyê ji ya ji nexweşiyê mezintir e.

Nebûna wê hem tenduristî hem jî siyasî ye:

Dewlet laşê wê kontrol dike lê wê derman nake.

Jina koçber a bêbelge – 28

salî

Carolina li San Antonioyê dijî. Ew bi paqijkirina ofîs û xaniyan dixebite. Nexd. Her tim nexd.

Tîrs domdar e: ji polîsan, ji koçberiyê, ji kardêrên îstismarker, ji cîranên dadbar.

Jêhatîbûn, hêz, aqil wê hene, lê mafên wê tune ne. Ji bo dewletê ew tune ye. Ji bo bajêr ew nebe nabe.

Nebûna wê qanûnî ye:

li Texasê jina koçber sektorên tevahî birêve dibe, lê kes wê nas nake.

Epîlog – Texas

Texas mezin û nakok e: dewlemend û xizan, nûjen û paşverû, bi hêz û bê dilovanî.

Jin beşa nazik a dewletê digirin: – bajarên ku nayên birêvebirin – derdorên ku bêdawî dirêj dibin – platformên neftê – dibistanên xizan – xaniyên qerebalix – meaşên kêr – qanûnên sînordar.

Ew li her derê heye, lê wek tiştê ku dikare bê qurbankirin tê hesibandin.

Raman – Texas

Nebûna jinan li vir ji yekbûna sê hêzên mezin derdikeve: aborî, çand, siyaset.

Texas cihek e ku divê jin bi îradeya xwe bi hêz bin. Cihê ku azadî ji mêran re tê sozdan û berxwedan ji jinan tê xwestin.

Ew dewletek e ku jinan wek stûnan dixwaze, lê wan wek çavkaniyên guherbar dibîne.

Texas jinan jê nabe: wan daqurtîne.

UTAH

Utah paradoksek e. Mirov wê wek dewleteke bêkêmasî dibînin: malbatên mezin, bajarên aram, çiyayên balkêş, rêkûpêkî li her

derê. Li pişt vê rûyê zexteke civakî ya mezin heye, bi taybetî li ser jinan. Hebûna serdest a Dêra Mormon rolên hişk, hêviyên rast û modeleke jinê diafirîne ku divê be:

– dayik – jin – perwerdekar – her tim bi ken – her tim amade –
qet ne di pevçûnê de

Û yên ku ne beşek ji olê ne jî hîn di bin wê siyê de dijîn.

Utah ewle ye, erê. Lê ne ewqas azad e wek ku xuya dike.

Jina Mormon di bin zextê de – 31 salî

Emily di civakeke Mormon a kevneşopî de mezin bû. Di 22 saliya xwe de zewicî, berî ku bibe sî salî sê zarokên wê çêbûn. Jiyanê wê bi qaîdeyên rast tê birêvebirin: xizmet, malbat, dilsozî, rêkûpêkî, aramî.

Ji derve ve, ew bêqusûr e. Ji hundir ve, ew westiyayî ye.

Ew nikare gilî bike, nikare alîkariyê bixwaze, nikare bêje ku westiyayî ye. Ji ber ku «divê tu ne westiyayî bî».

Nebûna wê giyanî û çandî ye:

hundirê wê ji aliyê pergalê ve nayê pêşbînîkirin, tenê rol.

Jina ne-olî ya ku li hember

herikê dijî – 39 salî Sandra ne Mormon e. Ew di marketingê de dixebite. Keçeke wê heye, berdayî ye û li gorî qaîdeyên xwe dijî. Li Utahê, ev têr e ku tu «cuda» bêtî hesibandin. Têkiliyên civakî dijwar in. Malbatên kevneşopî wê tev li xwe nakin, gelek hevaltî rûber in, û cihên kar tijî dadbarî ne.

Nebûna wê civakî ye:

li derveyî qalibê bûn tê wateya li derveyî derdorê bûn.

Jina koçber a latînî – 34 salî

Li Utahê nifûseke latîn a mezin, pîr caran nedîtî, heye. Ana li kargeheke pakêtkirina xwarinê dixebite. Nobetên diwanzdeh saetî, jîngehên sar, destên cemidî, meaşên kêr.

Civaka herêmî bi edeb e, erê, lê dûr e. Entegrasyon herî kêr e. Xizmet kêr in. Lêçûnên xaniyan her sal zêde dibin.

Ana dijî da ku bixebite û pere ji malbata xwe re dişîne. Tiştêkî din tune.

Nebûna wê aborî û çandî ye:

ew beşek ji makîneya dewletê ye, lê dewlet wê nas nake.

Jina gundên çiyayî – 50 salî

Li herêmên çiyayî yên Utahê, jiyan ji bo temaşekirinê xweş e, lê ji bo jiyanê pîr dijwar e.

Karen li bajarokekî 2.000 kesî dijî. Ew li dibistanekê dixebite û ji bo her tiştî bi mîlan rê dike: doktor, supermarket, dermanxane.

Civak girtî ye. Tenê domdar e. Zivistan dirêj, sar û bêdeng in.

Nebûna wê erdnîgarî ye:

cih pîr mezin e, lê jiyan wê odeyeke biçûk e bê derî.

Epîlog – Utah

Utah dewletek e ku wêneyeke bêqusûr ava kiriye: malbat, rêkûpêkî, aramî.

Hemû rast e. Lê li pişt wêneyê jin hene ku pergalên hişk diparêzin, bê mafê nazikiyê, bijartinan an marjan.

Utah formê diparêze, ne kesê.

Raman – Utah

Nebûna jinan li Utahê ji pevçûnê çênabe. Ji kontroleke nerm tê, ya ku bi kenekê ji te re dibêje divê tu çî bî.

Li vir, divê jin bêkêmasî be. Ne azad. Bêkêmasî.

Ev beş wê tazî dike: cihek dikare ewle, paqij, rêkûpêk be, û dîsa jî bêhna te bibire.

Utah jinan ceza nake. Ew wan rêberî dike. Û rêberîkirin, dema ku tu nikarî hîlbijêrî, tenê awayekî din ê jêbirinê ye.

VERMONT

Li Vermontê daristan, xaniyên darîn, berfa bêdawî, girên bêdeng, bajarokên biçûk ên ku her kes her kesî nas dike hene. Ew dewleteke pêşverû, aram û ewle ye. Lê ew herwiha tecrîdkirî, biha, dijwar gihîştin û di rîtmî xwe ya hêdî de hişk e.

Jin piştgiriya sê rewşên cuda dike. – tecrîda erdnîgarî – lêçûna jiyane ya pir giran – kêmasiya xizmetên rastîn

Ew dewletek e ku xwe wek «aram» difiroşe, lê aramî pir caran tenê encama tunebûna alternatîfan e.

Li vir, jin wînda nabe ji ber ku kesek wê jê dibe. Ew wînda dibe ji ber ku kes nagihîje wê.

Jina ku bi tenê li çiyayan dijî – 47

salî

Claire li xaniyekî li ser girekî nêzîkî Montpelierê dijî. Ne tenêtiyeke romantîk e. Tenêtiyeke rastîn e.

Zivistan: berf, tarîti, rêyên qeşagirtî. Havîn: dûrahî, kes li nêzîk tune, alîkariya lezgîn tune.

Ew her tiştî bi xwe dike: – êzing – erebe – kirîna plankirî – lîênêrîna malê – rewşên awarte.

Wek azadiyê xuya dike. Ew mayîna li jiyanê ya rojane ye.

Nebûna wê erdnîgarî ye:

dinya pir dûr e.

Jina ku li kooperatîfên herêmî dixebite – 35

salî Vermont ji ramana «berdewamiyê» hez dike. Kooperatîf, zincîreyên kurt ên dabînkirinê, berhemên herêmî.

Li pişt wê wêneyê karê bi meaşê kêr heye.

Emily ji bo kooperatîfeke çandiniyê dixebite. Kar dijwar e, sar e, û meaş hindik in. Lêçûna jiyanê gihîştîye ezman: kirê, xwarin û benzîn.

Vegotin dibêje ku «Vermont model e». Ji bo wê, Vermont hevsengiyeke nazik e ku dikare her meh hilweşe.

Nebûna wê aborî ye:

dîtina romantîk hewldana wê ya rastîn jê dibe.

Jina ku bi piştgiriya sîfîr

malbatekê xwedî dike – 39 salî Sarah li Burlingtonê dijî. Du zarok, karek li karsaziyeke biçûk, û mîrekî berê ku car caran heye û car caran tune.

Vermont pêşverû ye, erê, lê xizmet hêdî, kêr û dûr in. Dibistan têdikoşin, tenduristî biha ye, û alîkariya darayî herî kêr e.

Her roj şerekî bêdeng heye: her tiştî bi tenê organîzekirin, li herêmeke mezin gerîn, bê tora ewlehiyê bi rewşên awarte re rû bi

rû bûn.

Nebûna wê sazûmanî ye:

Dewlet gelek behsa piştgiriyê dike lê hindik dide.

Jina ku ji bajêr direve û xwe dixapîne

ku ji nû ve dest pê dike – 31 salî Gelek kes tên Vermontê li aştîyê digerin. Xaniyên aram, xweza û rîtmeke jiyanê ya hêdîtir.

Olivia ji Bostonê hat. Wê fikirî ku ew ê hevsengiyê bibîne. Wê bihayên ku diteqîn, tecrîd û derfetên karî yên kêrhatî. Dîmen balkêş e. Lê heke hewcedariya te bi civak, dînamîzm, derfetê hebe, li vir tiştek tune.

Nebûna wê ya entegrasyonê ye:

Vermont pêşwazî dike lê venabe.

Epîlog – Vermont

Vermont bêdengî, hewayaya paqij, ponijîn e. Lê ew herwiha dûrahî, lêçûnên giran, tecrîda hestiyarî ye.

Jin di qelişên dewletekê de dijîn ku tenê ji bo yên ku jixwe gelek tiştên wan hene dixebite:

– pere – aramî – têkilî – tenduristî

Ji bo yên ku ev hemû tune ne, jiyan li vir dibe rêyeke tenê û asê.

Raman – Vermont

Nebûna jinan li Vermontê ne ewqas eşkere ye wek li dewletên hişkîr. Ew nazîktir e. Xweşîktir. Veşartîtir.

Ji sê faktoran derdikeve:

– efsaneya sadebûnê, ku westandinê jê dibe – bihayê aramiyê, ku ne her kes dikare bide – dûrahiya hestiyarî, ku yê hewcedar tecrîd dike

Ev beş bê parzûn dibêje: xweza parastineke têr nîne. Û bédengî ne her tim aştî ye. Carinan ew tenê kêmasiya guhdanê ye.

VIRGINIA

Virginia dewletek e ku li ser du astan heye: – asta sazûmanî (Washington DC tenê gavekê dût e) – asta gundewarî (Appalachia û herêmên bêpar)

Ew landika dîroka Amerîkayê ye, lê herwiha yek ji wan cihan e ku newekheviyên nûjen herî zêde lê xuya dibin: leşkerî li her derê, bûrokrasî, dewlemendiya ku li Bakur kom bûye, xizanî li Başûr-rojava, bajarên zanîngehê yê dînamîk û derdorên rawestayî.

Jin li vir bi sê eniyan re rû bi rû ye:

– barê saziyan – barê kevneşopîyan – barê cudahiyan herêmi

Ew hebûneke girîng e li her beşeke dewletê, lê ew dikeve nav rola ku her herêm jê dixwaze.

Jina dewlemend a Bakur – 34 salî

Bakurê Virginiyê mala karkerên Washingtonê ye: karbidest, analîst, karmendên federal û peymankar.

Elena ji bo şirketeke girêdayî hikûmetê dixebite. Meaşê baş, perspektîfên kariyerê, jiyana ne mumkin.

Lêçûna jiyana pir bilind e: kirêyên ji kontrolê derketî, trafîka ku saetan dixwe û bernameyeke karê ku diwestîne.

Jin li vir ne xizan e. Ew westiyayî ye.

Nebûna wê pêşeyî ye:

her kes li wê digere da ku avahî bixebitin, lê kes wê ji şewitîna tevahî naparêze.

Jina Afrîkî-Amerîkî ya Richmondê – 39

salî

Richmond bajarek e ku hîn bi lingekî di dîroka xwe de dijî: cudakirin, xetên nedîtî ku taxan parçe dikin, dibistanên ku têdikoşin, newekheviyên mezin.

Amina wek hemşîre li nexweşxaneyekê dixebite. Nobetên dijwar, nexweşên dijwar, taxeke zehmet. Her roj bezek e.

Richmond bajarekî di nûzayînê de ye, lê nûzayîn her tim pêşî digihîje herêmên spî.

Nebûna wê nijadî û civakî ye:

ew stûna pergalê ye lê di binê listeya pêşîniyan de dimîne.

Jina gundewar a Appalachiyê – 50 salî

Li derveyî bajaran, Virginia bi tevahî diguhere. Kolanên vala, çiya, xaniyên belav, xizaniya kûr.

Linda nêzîkî Wise Countyê dijî. Ew li dikanekê dixebite, li diya xwe ya nexweş dinêre û karûbarên malê birêve dibe. Li nêzîk tenduristî tune, veguhastina giştî tune û aborî tune.

Jiyana wê bi tevahî li ser milên wê ye. Civak biçûk e, lê ne têra xwe bi hêz e ku piştgiriya her kesî bike.

Nebûna wê erdnîgarî û avahîsazî ye:

ew li cihê ku Dewlet nikare bigihîjê dijî.

Jina Charlottesvilleyê – 28 salî

Charlottesville bajarekî zanîngehê ye, ciwan, rewşenbîr, pêşverû.
Li ser kaxezê bêkêmasî.

Di pratîkê de, na.

Maya li kafeyeke nêzîkî kampusê dixebite. Kirêyên bilind, meaşên
kêm, jiyana xwendekaran a kaotîk, aramiya sifir.

Li vir çand dewlemend e, lê jiyana ne wisa ye.

Nebûna wê aborî û çandî ye:

ew beşek ji bajêr e, lê ne beşek ji xweşiya wî ye.

Epîlog – Virginia

Virginia qalîçeyeke ji nasnameyên ku bi hev ve girê nabin e.
Dewlemendiya tund li jor, xizaniya tund li jêr. Bajarên nûjen li
aliyekî, Appalachiya jibîrkirî li aliyê din.

Jin li ser her perçeyekî vê mozaîkê dijîn, lê kes bi rastî wan wek
lehengan nahesibîne.

Ew dema ku pêwîst be gerok e, dema ku li gorî Dewletê be
rawestayî ye, û her tim bi kêr e.

Raman – Virginia

Nebûna jinan li vir ji dabeşbûna hundirîn derdikeve: herêma
dabeşkirî, dîroka giran, aboriya bêhevseng.

Jin ew zeliqok in ku van hemûyan bi hev re digire, lê dewlet wan
wek beşek ji dîmenê dibîne, ne wek hêzên ajotinê yên civakî.

Ev beş zelal dike: Virginia mezin dibe, lê ne ji bo her kesî mezin
dibe. Û yên ku li paş dimînin bi piranî ew jin in ku piştgirî didin,

lênêrîn dîkin û diparêzin, dema ku kes wan naparêze.

WASHINGTON

Washington ne dewletek e: ew motorek e ku xwe wek dîmeneke bêkêmasî veşartîye. Yên ku ji derve lê dinêrin keskahî, daristan, av, Seattle bi asoya xwe ya wênegirî dibînin. Yên ku ji hundir ve dijîn dizanin ku li vir hêz nayê ragihandin: tê bikaranîn.

Ew yek ji wan çend cihan e li Amerîkayê ku hêz ne ji siyasetê, lê ji teknoloji, hevahengî, sermaye, lêkolîna zanistî û binesaziyê tê. Amazon, Microsoft, Boeing, benderên Pasîfikê, zanîngeh, bioteknoloji, zekaya çêkirî, bazirganiya cîhanî. Perava Rojava li vir xewnan nabîne: li vir pêk tîne.

Washington dewletek e ku tê de:

– algorîtmayek ji şaredarekî zêdetir biryarê dide – laboratuwarek ji wîlayeteke tevahî zêdetir pere dilivîne – benderek dikare neteweyekê rawestîne – startupek dikare pêşerojê biguherîne – lêkolînerê dikare bandorê li bazareke cîhanî bike – rêveberek dikare rîtma karkeran li deh welatan biguherîne

Ev hêz e. Ya ku li televizyonê xuya nake. Ya ku deng nake. Ya ku di bêdengiyê de ava dike û hilweşîne.

Di vê senaryoyê de, jin ne tenê figuran in. Ew çerxên navendî ne, mejî ne, stratejî ne, operasyon ne, femandariya paqij in. Ê ew bihayekî giran didin: tenêti, şewitîn, zexta domdar, kariyerên ku te dikişînin hundir, jiyanên taybet ên ku hildiweşin dema ku dinya ji encaman re çepikan lêdide. Washington qelsan efû nake. Li benda yê ku hêdî dibin namîne. Yê ku dikevin naparêze.

Yên li jor vê ji her kesî baştir dizanin. Her kesê ku hêz ji nêzîk ve dîtîye—û li vir rêza te bi xwezayî tê—yekser cudahiya di navbera

xuyang û bandorê de nas dike.

Ji ber ku hêza rastîn ne şano ye. Ew berpirsiyarî, rîsk, aramî û bê cih ji xeletiyê re ye.

Ev Washington e: laboratuwareke bi zexta bilind a hêza jinan, ku jinên ku bi rastî fermanदार in wextê wan tune ku behsa wê bikin. Divê ew wê birêve bibin.

Û ev beş portreya wan e. Bîst û du huner ji bo nîşandana ka çi tê wateya ku tu li serê dewletekê bî ku tu bêhnvedanê nade.

TÊBÎNIYA BI OTORÎTE

«Di wan salan de ku min di serdema Bill û Hillary Clinton de diçû Qesra Spî—û ez yekem calabrî bûm ku wan nas kir—wan her tim ji min re digot “Birêz Frega”. Yên din, ji ber rabirdûya min li Gillette, ez wek “Blade-man” nas dikirim. Du nav, heman giranî: rastbûn, pêbawerî û bê tirs ji hêzê. Dema ku te hin ode dîtî, tu yekser fêhm dikî ka kî bi rastî fermanदार e û kî tenê lîstikê dike.»

Elena – Rêvebera lêkolînên AI (Redmond, 43

salî

Hêz: pir bilind Biha: jiyana wê ya taybet Elena bi dused lêkolîneran re hevahengiyê dike. Algorîتما, etîk, finansman, zexta ji Washington, DC. Ew berheman îcad nake: ew bingeha zekaya çêkirî ya bazirganî ya pêşerojê datîne.

Destê wê nedîtî ye lê li her derê heye. Heke xeteke polîtîkayê biguhere, bazareke tevahî diguhere.

Ew rojê 14 saetan dixebite, kêr radizê û tu carî xeletiyên nake.

Hêz, hêza rastîn, azadiyê nade te. Ew berpirsiyariyên ku tu mirovekî normal nikare hilgire dide te.

Sara – Cîgira Serokê Amazon Global Logistics (Seattle, 46

salî

Hêz: Kontrola operasyonel a gerstêrkî Biha: Bê hevsengiya mirovî

Bi hezaran kes bi wê ve girêdayî ne. Bender, balafir, navendên robotîk, algorîtmayên belavkirinê. Dema ku ew biryarekê dide, demên radestkirinê li çardeh welatan diguherin.

Jê re dibêjin «jina ku dinyayê dilivîne». Ew zêde nakene. Wextê wê tune.

Hêz li vir bê dilovanî ye: tu du caran xeletiyê nakî. Carinan carekê jî.

Claudia – Rêvebera giştî ya Biotech (Bellevue, 39 salî)

Hêz: Genetîk, veberhêner, lêkolîna nûjen Biha: Tenêtiya cerrahî Claudia şirketeke bioteknolojiyê birêve dibe ku nirxê wê 1 mîlyar dolar e. Dermankirinên ceribandînê dikarin awayê dermankirina nexweşiyên kêr biguherînin.

Wê têkilî, hevaltî, beşên jiyana xwe winda kirin. Wê tenê tiştek qezenc kir: dîtineke ku her kes jê ditirse û rêz lê digire.

Hêz ne pere ye. Hêz ew e dema ku دنیا li benda bijartinên te ye.

Tanya – Rêvebera Benderê Seattleyê (50 salî)

Hêz: Binesaziya cîhanî Biha: Zexta domdar

Bender tu carî naraze. Ew jî.

Konteyner, ewlehî, têkiliyên bi şirketên Çînî, Koreyî û Amerîkî re. Hêz li vir ne biriqîn e: ew birêvebirina kaosê ye.

Heke ew xeletiyekê bike, peraveke tevahî radiweste.

Ev cudahiya di navbera wêne û naverokê de ye.

Melinda French Gates – Ji jina paqîjiyê heta

hêza cîhanî

Hêz: Bandora cîhanî li ser tenduristî, perwerde û wekhevîyê. Biha: Bûna sembolekê bêyî ku dev ji mirovbûnê berde.

Rastî, NANDO, ev e: Melinda di nav hêzê de nehatiye dinyayê. Wê karên biçûk kirin, paqîjî jî, da ku heqê xwendina xwe li Dukeê bide. Malbateke wê ya normal hebû, dewlemendiya sifir, torên hêzê yên sifir. Hemû bi hev re hat: – dîplomayeke dijwar – karê yekem li Microsoftê dema ku hîn şirketeke biçûk bû – mezinbûna navxweyî bi hêjayîbûnê – dîtineke xêrxwaziyê ku îro mîlyaran dilivîne.

Îro ew li ser maseyên ku biryar lê tene dayîn rûdine: – vaksêdana cîhanî – polîtîkayên tenduristîya jinan – mafê perwerdeyê – veberhênanên stratejîk – bernamêyên NY.

Hêza rastîn. Ne ya ku tu di flaşan de dibînî. Ya ku jiyanan diguherîne.

Û tam ji ber vê yekê çîroka wê ewqas girîng e: ji ber ku ji jêr dest pê dike û bilind dibe heta cihê ku çend jin li dinyayê digihîjinê.

Naomi – Berpirsa sereke ya ewlehiyê, Big Tech (Seattle, 45

salî

Hêz: Ewlehiya cîhanî, îstîxbarata sîber Biha: Paranoyaya pîşeyî

Naomi tu carî bi rastî naraze. Ew ewlehiya dîjîtal a yek ji dêwên teknolojiyê yên Perava Rojava birêve dibe. Ew protokolan diyar dike, êrîşan pêşbînî dike, ketinan asteng dike û krîzan birêve dibe.

Komeke wê ya şeş sed kesî heye. Her deqe dibe ku tiştek biqewime.

Hêza rastîn = berpirsiyariya ku dilê te dişkîne. Ji ber ku dema ew xeletiyekê dike, bank, nexweşxane û hikûmet hêdî hêdî radiwestin.

Kes wê nabîne. Lê her kes dinyaya ku ew diparêze bi kar tîne.

Jennifer – Berpirsa darayî ya Microsoft Cloud (Redmond, 51

salî

Hêz: hejmarên cîhanî, stratejî, veberhênan Biha: bê bêhnvedana hişî

Ew mîlyaran birêve dibe wek ku rêzên defterekê bin. Ew yek ji wan kesan e ku dikarin pişk, bazar û hevkariyan bilivînin.

Şiyaneke wê ya hov heye: ew rîskê berî yên din dibîne.

Jê re dibêjin «jina bi destê aram». Bêyî wê, tevahiya pîşesaziya cloudê dê ne ewqas bi hêz bûya wek îro.

Bihayê wê? Mejiyekî ku tu carî nasekine. Û laşekî ku bi salan e ji bo bêhnvedanê lava dike.

Mei Ling – Rêvebera Google Deep-mind (Seattle

Hub, 38 salî)

Hêz: Lêkolîna pêşketî ya AI Biha: Tecrîd di nav elîtê de

Mei Ling dehayek e, lê ew bihayê wê dide. Ew zarokeke jîr bû, mezûna MIT, paşê zekaya çêkirî ya pêşketî. Niha ew yek ji komên sektorê yên ku herî zêde jê ditirsin û rêz lê digirin birêve dibe.

Ew dinyayê wek algorîtmayeke pêşketî dibîne: lez, rastbûn, dîtîn.

Lê jiyana wê ya civakî çol e. Tenêtiya wê bi qasî jêhatîbûna wê ye. Hêz ava dike, lê vediqetîne. Isabelle – Rêvebera operasyonên Weqfa Gates (Seattle, 47 salî) Hêz: Bandora cîhanê Biha: Hestên cemidî Isabelle zêde naaxive. Ew organîze dike. Ew hesab dike. Ew fonan li nexweşxane, vaksîn, dibistan û bernameyên jinan belav dike. Ew ne rûyekî nas e. Ew mejiyê lojîstîkî ye li pişt mîlyaran dolaran. Bi hikûmet, NGO, zanyar, wezîran re dixebite. Dema ku tu li vê astê bî hevalên te tune, tenê dosyeyên te hene. Mirovahiya wê ji bo parastinê veşartî dimîne. Carla – Fermandara Cerdevaniya Peravê PNW (Tacoma, 44

salî

Hêz: Derya, Rizgarî, Operasyonên federal Biha: Laşê westiyayî Carla fermandariya tîmên ku bi bahozan, keştiyan, qaçaxçiya neqanûnî û rewşên awarte re rû bi rû dibin dike. Ew jineke ji pola ye, ku tewra mêrên ku rêz li kesî nagirin jî rêz lê digirin. Wê jiyan rizgar kirin, karesatên jîngehê birêve birin, operasyonên şevê li deryaya bi pêl birêve birin. Hêz li vir fîzîkî ye. Qirêj. Rastîn.

Bihayê wê? Laşê wê bi birînên nedîtî nixumandî ye.

Andrea – Berpirsa sereke ya endezyariyê, Boeing

Aeronautica (Everett, 49 salî)

Hêz: Hewavaniya cîhanê Biha: Ewlehiya bi mîlyonan mirovan li ser milên xwe hilgirtin

Andrea çareseriyên aeronautîk disêwirîne. Dema ku ew pêkhateyekê îmze dike, ew pêkhate li ser tevahiya gerstêrkê difire. Ew yek ji wan jinên pir kêr e ku tîmên endezyariyê yên bi wê astê birêve dibin.

Desthilateke wê heye ku naqîre. Nêrîneke wê heye ku dinirxîne, dudilî nabe. Demarên wê yên kesekî ne ku nikare yek pêçek jî şaş bike.

Bihayê wê? Tîrsa domdar û bédeng ku tenê yên berpirsiyar dizanin.

Sofia – Rêvebera beşa awarte, UW

Medical (Seattle, 52 salî)

Hêz: tenduristiya rastîn, biryarên ku jiyanan rizgar dîkin an tune dîkin Biha: ruhê heliyayî

Sofia ew e ku nexweşxaneyekê dide xebitandin dema ku kaos dîteqe. Ew di bijîşkiya estetîk de naxebite. Ew li her cihê ku xwîn, overdoz, qeza, krîzên psîkiyatîk û xizaniya tund derdikevin dixebite.

Hêz li vir bê dîlovanî ye: niha biryar bide, ne sibê. Û ew biryar dide. Her roj. Bîst sal in.

Bihayê wê? Êdî tiştek wê matmayî nahêle. Û ev, ji bo mirovekî, giran e.

Haruni – Rêvebera ewlehî &

bazirganiya Benderê Tacomayê (45 salî)

Hêz: Bazirganî û ewlehiya navneteweyî Biha: Jiyana di bin zexta jeopolîtîk a domdar de

Haruni ew jin e ku bi van re diaxive: – FBI– Hêzên Deryayî– Şirketên Japonî– Şirketên Koreyî– Hevahengiya navxweyî– Ajansên federal.

Ew trafîka qanûnî, kontrol, ewlehiya keştiyan û vekolînên navneteweyî birêve dibe. Ew beşek ji zincîra ku piştgiriya Perava Rojava dike kontrol dike.

Bihayê wê? Tu şeveke aram tune. Her keştiya ku dikeve hundir berpirsiyariyeke kesane ye.

Zhen – CTO ya platformeke Fintech a bi

mîlyaran dolarî (Bellevue, 36 salî)

Hêz: pereyên rastîn, muamele, pergalên ku nikarin bikevin Biha: etîka ku ji pere girantir e

Wextê Zhen ji vegotina medyaya civakî ya «jin di teknolojiyê de» re tune. Ew bi xwe teknoloji ye.

Ew pergalên darayî yên bê rîsk birêve dibe. Ew her deqe mîlyonan dilivîne. Hêzeke wê ya teknîkî heye ku tewra serokatiya rêveber ji serdest dike. Jê re dibêjin «lêdana bêdeng»: dema ew diaxive, biryar diguherin.

Bihayê wê? Etîkek ku divê her roj ji tawîzên yên din bê parastin.

Miriam – Seroka Yekîneya Tawanên Dîjîtal, Washington

State Patrol (40 salî)

Hêz: Lêpîrsînên nedîtî Biha: Her roj dîtina tarîtiya mirovî

Miriam femandariya yekîneyekê dike ku kes pê nizane, lê her kes jê ditirse. Tawanên sîber, pedofîlî, sextekariya navneteweyî, tundiya dîjîtal, nasnameyên dizî. Ew ew e ku dikeve nav pergalan, dibîne, vedigerîne û hildiweşîne.

Hêza operasyonel a rastîn. Ne biriqîn e. Pêwîst e.

Bihayê wê? Hişê wê şerên ku divê kes nebîne dike.

Laila – Rêvebera stratejiyên cîhanî yên Cloud & AI

(Seattle, 48 salî)

Hêz: qaîdeyên teknolojîk ên pêşerojê diyar dike Biha: jiyana di şerekî hişî yê domdar de

Laila ne rêveberek e. Ew mîmara ekosîstemeke dijîtal e. Ew bi hikûmet, pargîdaniyên pirneteweyî û saziyan re diaxive. Ew polîtîkayên ku dê bibin standardên cîhanî dinivîse. Ofîseke wê ya ku li golê dinêre heye, lê hişê wê li gerstêrkeke din dijî. Hêza rastîn ev e: biryara rêyê dayîn berî ku dinya fêma bike ka ber bi ku ve diçe.

Bihayê wê? Navber tune. «Paşê» tune. Normalî tune.

Rachel – Rêvebera operasyonên hilberîna fezayê

(Kent, 44 salî) Hêz: Pîşesaziya fezayê ya taybet Biha: Windakirina têkiliya bi jiyana li ser Erdê re

Rachel operasyonên şirketekê birêve dibe ku pêkhatayan ji bo wesayîten orbîtal çêdike: satelît, modûl, senzor.

Dema ku tiştek naxebite, saet sêyê sibê gazî wê dikin. Dema ku her tişt dixebite, kes navê wê nayne.

Hêz li fezayê hov e: xeletiyek di saniyeyekê de 400 mîlyon dolar dişewitîne.

Ew dizane. Û her roj li ser wê qiraxê dijî.

Noor – Rêvebera beşa polîtîkaya enerjîyê

ya Dewletê (Olympia, 51 salî) Hêz: çarenûsa enerjîya dewleteke tevahî diyar dike. Biha: ji aliyê hemû komên zextê ve tê nefretkirin.

Noor jinek e ku belgeyên ku avhewa, veguhastin, bihayê fatûreyê, jiyana pêşesazî diguherînin îmze dike.

Jîngehparêz wê pir hêdî dibînin. Pêşesazî wê pir hişk dibînin. Siyasetmedar jê ditirsin ji ber ku ew mijaran ji wan baştir dizane. Hêza bûrokratik a asta bilind ji bo medyayê nedîtî ye, lê her tişt li wir tê biryardan.

Noor fermandarî dike bêyî ku xuya bike. Bihayê wê? Bûna armanca bêkêmasî.

Helena – Seroka operasyonên dijîtal ên

Hikûmeta Dewletê (Olympia, 46 salî)

Hêz: binesazî, dane, xizmetên giştî Biha: neçarbûna parastina dewleteke tevahî bi komeke pir biçûk

Helena pergalên krîtîk hevaheng dike: nasnameya dijîtal, binesazî, xizmetên tenduristiyê, torên dibistanan, rewşên awarte.

Ew dizane ku êrîşek li ser pergala wê dê ji bo milyonan mirovan kaos be. Telefona wê tu carî nayê girtin. Qet.

Ew jinek e ku li «aliyê gewr ê hêzê» dixebite: ne siyasî ne taybet. Ya ku kes nabîne lê her tişt bi wê ve girêdayî ye.

Bihayê wê? Hesteke domdar a nebaweriyê.

Dana – Veberhênera venture ya payebilind, 3 milyar dolar di bin

rêveberiyê de (Seattle, 42 salî)

Hêz: biryar dide ka kî di dinyaya startupan de dijî û kî dimire Biha: bûna makîneyekê ku hindik hîs dike û pir dinirxîne

Dana li şirketên teknolojiyê veberhênan dike. Ji bo wê bes e ku bêje «NA» da ku projeyekê hilweşîne. Bes e ku bêje «ERÊ» da ku pêncî karan biafirîne. Sarbûna wê ya cerrahî ya kesekî heye ku jêhatîbûnê dibîne û bê hest dinirxîne. Ew dijberê romantîzma karsaziyê ye.

Hêza sermayeyê sade ye: yê ku pere hebe, pêşeroja yên din birêve dibe.

Ew vê bêyî lerizînê dike. Bihayê wê? Hest li derveyî ofîsê dimînin. Her tim.

Epîlog — Washington

Washington dewletek e ku ne tenê dixebite: ew fermandarî dike. Ev yek ne bi slogan an konferansan, lê bi destên ku teknoloji, hevahengî, lêkolîn û binesaziyê dilivînin dike. Û di nav vê pergale de, jin cih naxwazin: ew wî digirin.

Ew in yên ku algorîhma, nexweşxane, bender, enerjî, feza, ewlehî, sermaye birêve dibin. Wextê wan tune ku behsa xwe bikin, ne jî xema wan e ku bên hezkirin.

Hêza wan bideng nîne. Ew avahîsazî ye. Di kod, peyman, standard û protokolan de veşartî ye. Ew hêz e ku biryarê dide bêyî ku wêneyê wê bê kişandin.

Washington ne di rewşeke nerm de ye. Ew mekanîzmayeke tevlihev e ku yên ku nikarin xwe ragirin dixwe. Û jinên ku li wê bilindahiyê berxwe didin ne sembol in. Ew stûn in.

Ev beş vê nîşan dide: hêza rastîn heye, û li vir rûyekî wê yê jinane heye.

Raman — Washington

Hêza jinan li Washingtonê ne ji dilovaniyê, lê ji jêhatîbûnê tê. Ne ji «deng dayîna jinan», lê ji wê rastiye tê ku gelek jinên li vir mejiyên wan hene ku dikarin sektorên tevahî biguherînin.

Washington dewletek e ku tê de ya girîng ew e ku tu dikarî çi bikî, ne ya ku tu dibêjî tu çi yî. Û jinên ku vê jîngehê serdest dikin bihayekî pir giran didin: tenêtî, zêde-performans, jiyanên taybet ên ku bûne kevan, nasnameyên li ser encaman hatine avakirin, ne li ser hestan.

Hêz, hêza rastîn, ne xelat e. Ew bar e. Û yên ku bi rastî wê hildigirin gilî nakin. Ew wê radigirin. Û her roj bihayê cudahiya di navbera xuyang û girîngiyê de didin.

Li vê dewletê, cih ji «hema hema» re tune. An tu di astê de dimînî, an jî ew te dixwin.

Jinên Washingtonê di astê de ne. Û pir caran jê derbas dibin.

Nameya nivîskar

Min hêz ji nêzîk ve jiya, berî ku ez fêr bikim ku rojekê ez ê li ser binivîsim. Li Qesra Spî, dema ku Bill û Hillary Clinton navenda dinyayê bûn, wan ji min re digot «Birêz Frega». Yekem calabrîye ku wan nas kir. Yê din, ji ber rabirdûya min li Gillette, ji min re digotin «Blade-man»: birrek, qedandinkerek, zilamek ku tu carî xetekê şaş nake.

Ji wê demê ve, hêz bandor li min nake. Ez wê nas dikim. Ez wê dipîvim. Ez dizanim kengê rast e û kengê tenê şano ye. Li Washingtonê, şano bê kêr in. Li vir, hêz bi qasî pola benderan berbiçav e, bi qasî serveran bilez e, bi qasî algorîtmayeke xerab hati kalibrekirin nazik e, bi qasî biryareke ku nayê vegerandin biha ye.

Û jinên ku wê li ser milên xwe hildigirin tişteki sade tînin bîra me: hêz ne îmtiyaz e. Ew berpirsiyarî ye. Û yên ku bi rastî xwediyê wê ne, wê nabêjin: wê nîşan didin.

WEST VIRGINIA

West Virginia yek ji cihên herî birîndar ên Amerîkayê ye. Ew çiya, kan, opioid, bêkarî, dêrên tecrîdkirî, dibistanên nazik, malbatên şikestî ye. Ew yek ji wan dewletan e ku her tişt wînda kiriye: pîşesaziyên xwe, ciwanên xwe, tenduristiya xwe, baweriya xwe.

Li vir jin najî: ew kavilan digire.

Jina kanên girtî – 53 salî

Tevahiya bajarokan bi komirê dijiyan. Paşê wan her tişt girt. Mîrov man, lê kar neman.

Linda jina kanzanekî bû. Niha ew bi du karên biçûk, mêrekî bi nexweşiya pişikê, û kurekî ku miriye dijî.

Nebûna wê pîşesazî ye: Dewletê tevahiya sektorê terikand û hişt ku jin tiştê mayî kom bikin.

Jina di krîza opioidan de – 37 salî

West Virginia navenda wêraniya opioidan a Amerîkayê ye. Emily xwişka xwe wînda kir, birayê wê di qonaxa başbûnê de ye, û mêrê wê di navbera girêdayîbûn û hişmendiyê de diperçiqe.

Ew li navendeke civakî dixebite, her roj tiştê ku welatê mayî paşguh dike dibîne.

Nebûna wê hem bijîşkî hem jî siyasî ye: ew qurbana pergalekê ye ku nifşek tune kiriye.

Jina Appalachiaaya kûr – 44 salî

Çiyayên tecrîdker, kolanên bê ronahiyên kolanê, dûrahiyên ne mumkin.

Karen li gundekî heft sed kesî dijî. Dibistan xizan in, tenduristî dûr e, û aborî rawestayî ye.

Jiyana wê bi qasî dûmenê bêlivîn e. Ê kes wê nabîne.

Nebûna wê erdnîgarî ye.

Jina ku li cihê ku kes naxwaze ders dide – 29

salî

Mamosteyên ciwan li vir pir kêr in. Megan ma ji ber ku kesekî din nexwest.

Polên wê bi zarokên trawmatîzekirî, malbatên nazik û çavkaniyên sifir hene. Ew wêrekiya paqij e, lê pergal xelatê nade wê.

Nebûna wê sazûmanî ye: Dewlet her tiştî jê dixwaze û tişteki venagerîne.

Epîlog – West Virginia

West Virginia bîranîneke hov e: dema ku aboriyek dikeve, civakeke tevahî dikeve.

Jin ma wek stûna tenê. Lê stûnek têr nake ku çiyayekî ragire.

Raman – West Virginia

Nebûna jinan li vir ji terikandinê derdikeve. Tu welatekî din wisa nehatiye hiştin ku bigenije. Ê jin bihayê herî giran didin: lênêrîn, mayîna li jiyanê, bêdengî, kevneşopiyên ku wek qefesan teng dikin.

Li vir, berxwedan ne fezîlet e. Pêwîstî ye.

WISCONSIN

Wisconsin paradokseke erdnîgarî û hestyarî ye: dewleteke çandinî û pîşesazî, hişk û nerm, fireh û xeniqîner. Bîra, şîr, kargeh, daristan, golên cemidî. Zanîngehên dewlemend, gundewariya vala, bajarên ku ji bo bêhnê têdikoşin. Li vir, jin winda nabin ew asayî têne kirin, mîna ku barê mayîna li jiyanê di peymana jidayikbûnê de hatibe nivîsandin.

Xanima şîrê – 45 salî

Wisconsin şîr e. Lê li pişt her galonekê piştên ku diçemin, çokên ku diqîrin, jiyanên ku bi dehsalan e Yekşemeke wan tune bûye hene.

Sarah saet 04:00 şiyar dibe. Ne ji fezîletê: ji neçarî. Çêlekên ku bîn dotin, makîneyên ku xeletiyên efû nakin, bûrokrasiya bêdawî, berfa ku rê û hêviyê tune dike. Gelek mêr hilweşiyên dema ku çandinî êdî ne kar bû û bû lotoyeke kujer. Û jin? Wan dûmen girt bêyî ku tu carî navê kaptan li wan bê kirin.

Nebûna Sarah çandinî, sîstemîk û hov e.

Ew her tiştî dike. Ew karsaziya malbatê li ser avê digire. Lê ji aliyê civakî ve ew tune ye, ew xeyaletek e ku dahatê çêdike.

Jîna Milwaukeeyê – 34 salî

Milwaukee birîneke vekirî ye: bajarekî hişk, newekhev, qat bi qat. Rêjeyên xizaniyê yên ku diteqin, dibistanên terikandî û tundiya ku nayê qebûlkirin.

Jasmine li dibistanekê dixebite ku mamoste, fon û pêşeroj tê de kêr in. Du zarokên wê û hevjinê wê heye ku tenê dema ku ne hewce be li wir e. Her sibe, ew di nav taxan re derbas dibe ku kes behsa xewnan nake: li vir, armanc ew e ku hefte bê derbaskirin.

Nebûna wê bajarî ye.

Bajar wê bi kar tîne û dixwe. Wê wek «bi hêz» bi nav dike, heqaretek ku wek pesnê hatiye veşartin.

Jina kargehê – 51 salî

Pîşesaziya Wisconsinê êdî ne ew e ku carekê soza aramî û teqawidiyê dida. Îro, ew lîstikeke rûletê ye nobetên dirêjtir, demjimêrên zêde yên mecbûrî, û meaşên ku dikevin dema ku lêçûna jiyanê zêde dibe.

Maria veterana xeta hilberînê ye: zendên westiyayî, pişteke xerabûyî, marjeke sifir. Ew heman tevgerê bi hezaran caran dubare dike, mîna ku laşê wê makîneyeke guherbar be.

Nebûna wê pîşesazî ye.

Ew nedîtîbûna karkerê ye ku her tiştî dide meşandin bêyî ku kes di axaftinên fermî de navê wê bîne.

Jina bakurê sar – 57 salî

Bakurê Wisconsinê gerstêrkeke din e: daristanên bêdawî, golên aram di bin metreyan qeşayê de, tenêtiya ku destûrê ji te naxwaze.

Karen li kozikekê nêzîkî Superiorê dijî. Berf nîv salê dom dike. Dûrahî ceza ne: mîlên rêyên vala her tiştî ji şaristaniyê vediqetînin. Li vir, jin wînda nabin: ew hêdî hêdî dihelin, wek hilmê di sermayê de.

Nebûna wê avhewayî û erdnîgarî ye.

Kes wê nabîne ji ber ku kes nagihîje wir.

Epîlog – Wisconsin

Dewlet dixebite. Kargeh dixebitin. Çandinî hilberînê dikin. Bajar li ber derbê radiwestin. Û her tim, li pişt her perçeyekî vê hevsengiya ne ewle, jinek heye ku karê qirêj û bêdeng dike.

Lê kes vê nabêje. Ne ji ber ku xerabiyek heye. Ji ber ku wisa rehetir e.

Raman – Wisconsin

Nebûn li vir ji dogmayeke jehrî derdikeve: «jina Midwestê ji xwezayê bi hêz e.» Çîrokeke rehet ji bo yên ku naxwazin bihayê wê hêzê bibînin. Ew ne fezîlet e. Ew ne jêhatîbûna genetîk e. Mayîna wê ya li jiyanê wek erka exlaqî hatiye veşartin.

Û dema ku mayîna li jiyanê dibe adet, jiyan êdî ne jiyan e.

WYOMING

Wyoming valahiyeke ku bêhn digire ye. Axeke çiyayên diranî, deştên bêdawî, bayekî bêdawî, hespên azad, bîrên neftê, kamyon, komir û dûrahî. Li vir, cih ne têgehek e: ew hêzek e ku teşeyê dide te.

Ew dewleta herî kêrî niştecîh a Amerîkayê ye. Û yek ji yên herî dijminane ji bo jinan. Ji ber ku li vir, li ser jiyanê nayê nîqaşkirin: pê re rû bi rû dibin. Ew fîzîkî, rojane, bi tevahî ye. Û tu parastin tune ku tu bi xwe ava nekî.

Jina rançe – 49 salî

Kim li ser rançeke bi qasî wîlayetekê dijî. Rojên wê gerdelûleke rewşên awarte ne: zîn, heywan, zayînên saet sêyê sibê, çîten ku ba diçirîne, nêçîrvan, berfa heta çokan.

Ma ew wek mêrekî dixebite? Na. Ew ji piraniya mêran zêdetir dixebite. Ji ber ku dema ew carekê dişkên û hildiweşin, ew deh caran dişke û berdewam dike.

Lê li ber çavên dinyayê, ew ne mirov e: ew fonksiyoneke çandiniyê ye, hêmaneke operasyonel a milk, hebûneke ku wek tişteki xweber tê hesibandin.

Nebûna wê çandinî, avahîsazî, asayîkirî ye.

Jina neft & gazê – 37 salî

Alex di nav dojecha nerm a enerjîya Amerîkî de ye. Nobetên ne mumkin, sermaya kujer, jîngehên ku mîr lê serdest in ku henek ji tîxan zêdetir dibirin. Ew jêhatî, hişyar û amade ye. Ji gelek kesên ku ji wê zêdetir qezenc dikin pir zêdetir. Rêz bi qistan digihîje wê, wek qencîyekê. Ya mayî bêdengî, îşaretên nepen û hewldan e. Pîşeyî, fîzîkî û psîkolojîk.

Nebûna wê pîşesazî û zayendî ye:

ew ne nedîtî ye ji ber ku nikare, lê ji ber ku pir jêhatî ye li cihekî ku naxwaze wê qebûl bike.

Jina bajarokên biçûk – 55 salî

Li vir, bajarok ne bajarok in: ew navendên berxwedanê ne bi dused—sê sed niştecihan. Dêrek, dikanek, du rê, şerîfekî nîv-demî.

Linda her tiştê ku civakê li ser avê digire dike: bank, dermanxane, dilxwazî, kirîna xwarinê ji bo pîran, zarokparêzî, rewşên awarte, komîte, cenaze, piştgirî, hebûn.

Ew mekanîzmaya mirovî ye ku nahêle mîkro-civak hilweşin.

Lê dîsa jî, kes wê nabîne. Hebûna wê wek tişteki xweber, otomatîk tê hesibandin, mîna ku rola di rêbernameyê de nivîsandî be.

Nebûna wê sivîl e: bingeîn lê nenaskirî.

Jina parkên neteweyî – 32 salî

Yellowstone, Grand Teton, herêmên ku her kes difikire ku nas dike lê kes bi rastî nas nake.

Ew rêncêr, rêber, biyolog û kesekî analîtîk e. Ew dengên heywanan berî ku bigihîjin dibihîze. Ew dikare şopan, erdê û rewşên awarte bixwîne. Hêzeke wê ya rastîn li ser dûmenê heye, lê civaka wê tune. Ew di tecrîdê de dijî wek kesekî ku li ser sînorekî nedîtî dijî: ji bo ku xwe beşek ji şaristaniyê hîs bike xweza pir zêde ye, ji bo ku destûrê bide xwe ku nazik be berpirsiyarî pir zêde ye.

Nebûna wê pêşeyî û erdnîgarî ye:

ew li wir e, biryardar, lê ji her tiştî dûr.

Epîlog – Wyoming

Wyoming bi hovîti bedew e, bedewiyeke ku bêhnê dibire û hişkiyeke ku jiyanê dixê xetereyê.

Jin li vir nayên paşguhkirin: ew di nav dûmenê de têne helandin.

Ba wan perçe bi perçe dibe, dûrahî wan diwestîne, tenêti wan wek kevirê volkanîk dikole. Û di dawiyê de, ew êdî nizanin jin li ku dest pê dike û herêm li ku diqede.

Raman – Wyoming

Nebûna jinan li vir ji xwezayê bi xwe derdikeve: cih, serma, bêdengî, tecrîd.

Jin dibe beşek ji herêmedê, mîna ku hewcedariya wê bi maf, parastin, tor an civakê tune be.

Lê berevajî vê ye. Tam ji ber ku ew li beşa herî hişk a Amerîkayê dijî, hewcedariya wê bi parastinê ji yên din zêdetir e.

Û li şûna wê, jê tê xwestin ku bibe kevir. Bibe dîmen. Bê deng winda bibe.

Ferdinando Frega